

TEZA:

Obwiniony radca prawny nie zwrócił, w kilku sprawach, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, czym naruszył ustawowy obowiązek wykonywania zawodu radcy prawnego z należytą starannością oraz zasadami etyki radcy prawnego.

Za każdy z tych czynów Wyższy Sąd Dyscyplinarny wymierzył karę pieniężną a następnie wymierzył łączną karę pieniężną w wysokości 15.000,00 zł.

WO -201/22

ORZECZENIE

z dnia 16 lutego 2023 roku

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki
Sędziowie: SWSD Katarzyna Broclawik
SWSD Rafał Rybnik - sprawozdawca
Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2023 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego P.K., wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w (...) pod nr (...)

obwinionego o to, że:

- 1) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej (...) Spółka z o.o. przeciwko E.A–O. (sygn. akt: XI GC 516/15 oraz VIII Ga 340/15), tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi

obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 2) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej E.A–O. przeciwko (...) o zapłatę, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 3) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt dotyczących sprawy Ł.B. przeciwko (...) Spółka z o.o. w sprawie zakazu konkurencji, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu

stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 4) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt sprawy E.A-O. przeciwko (...) - sprawa uszkodzonego lakieru z samochodu (...), tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 5) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej przeciwko Ł. B.- sprawa rodzinna dotyczyła zgłoszonych wad sprzedanego samochodu, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku

wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 6) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci akt spraw sądowych dotyczących nieprzyjętych mandatów karnych wystawionych na Ł. B., tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

- 7) w (...), w okresie co najmniej od 01.09.2017 r. do chwili obecnej, nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych radcy prawnemu w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej przez radcę prawnego na rzecz klientów pomocy prawnej, w postaci dokumentacji dotyczącej sprawy uszkodzonego samochodu Ł. B. przez nieznanego sprawcę, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności

zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego radca prawny prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego;

8) w (...) , w okresie od dnia 18.04.2016 r. do dnia 25.07.2018 r., pomimo przyjęcia w wypracowanej formule, dokumentów niezbędnych do prowadzenia sprawy sądowej, od stałego klienta (...) Spółka z o.o. Spółka Komandytowa w (...), dotyczących szkód w samochodach marki (...), nie powziął czynności zmierzających do zainicjowania postępowania sądowego w tych sprawach, pomimo informowania klienta o skierowaniu jednej ze spraw do Sądu, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami jak i etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych sumiennie, oraz z należyłą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania,

tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

na skutek odwołań obwinionego z dnia 18 sierpnia 2022 roku oraz pełnomocnika pokrzywdzonych z dnia 8 września 2022 roku – od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 4 lipca 2022 roku, sygn. akt: D/OSD/20/22

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób że:
 - a. w pkt 1) w miejsce wymierzonej kary upomnienia wymierza karę pieniężną w wysokości 4.000,00 zł (cztery tysiące złotych),

- b. w pkt 3) w miejsce wymierzonej kary upomnienia wymierza karę pieniężną w wysokości 4.000,00 zł (cztery tysiące złotych),
 - c. w pkt 4) w miejsce wymierzonej kary upomnienia wymierza karę pieniężną w wysokości 4.000,00 zł (cztery tysiące złotych),
 - d. w pkt 5) w miejsce wymierzonej kary upomnienia wymierza karę pieniężną w wysokości 4.000,00 zł (cztery tysiące złotych),
 - e. uchyla pkt. 8) orzeczenia i postępowanie w tym zakresie umarza w związku z art. 17 par.1 pkt.6 k.p.k. w zw art. 74¹ pkt.1 ustawy o radcach prawnych,
 - f. w pkt 9) na podstawie art. 65¹ ust 1 ustawy o radcach prawnych, orzeczone w punktach: 1), 3), 4) i 5) kary pieniężne połączyć i wymierzyć łączną karę pieniężną w wysokości 15.000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych);
2. orzeka wobec obwinionego P.K. zakaz wykonywania patronatu na czas trzech lat;
 3. zasądza od obwinionego P.K. koszty postępowania odwoławczego w wysokości 1 800,00 zł (słownie tysiąc osiemset złotych) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 26 września 2017 r. skierowanym do Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w przez E. A-O. („**Pokrzywdzony 1**”) i Ł.B.(„**Pokrzywdzony 2**”) działających w imieniu własnym oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. („**Pokrzywdzona**”), uzupełnionym pismem z dnia 18 października 2017 r., został złożony wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego P.K. („**Obwiniony**”), który miał świadczyć pomoc prawną na rzecz Pokrzywdzonej, a który po wypowiedzeniu mu wszelkich pełnomocnictw w dniu 25 lipca 2017 roku, nie dokonał zwrotu na rzecz Pokrzywdzonej wszystkich posiadanych, dotyczących jej dokumentów, a jedynie dokonał zwrotu pocztą części dokumentacji, która według Pokrzywdzonej nie stanowiła nawet połowy posiadanej przez Obwinionego dokumentacji. Ponadto Obwiniony miał w dniu 24 listopada 2016 r. zakupić od **Pokrzywdzonego 2** zakupić samochód osobowy, za który nie zapłacił pozostałej należności wynikającej z ustalonej ceny tj. 20 080,01 zł. Zdaniem

Pokrzywdzonej zachowanie Obwinionego było naganne i nieprofesjonalne, naruszające obowiązki ciążące na Obwinionym, lekceważące wobec klientów oraz zaburzające zaufanie do zawodu radcy prawnego oraz do jakości świadczonych usług i doprowadziło tym samym do naruszenia przez Obwinionego art. 6, 11, 12, 46 i 59 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego („KERP”). Do przedmiotowego zawiadomienia dołączono listę spraw, w których Obwiniony był pełnomocnikiem Pokrzywdzonej, a w których nie dokonał zwrotu dokumentów, odpis korespondencji pomiędzy Obwinioną a nowym pełnomocnikiem Pokrzywdzonej (w tym wezwanie do zapłaty i odpowiedź Obwinionego), fakturę za sprzedaż pojazdu.

W związku z wezwaniem do ustosunkowania się do skargi, Obwiniony w piśmie z dnia 06 listopada 2017 r. wskazał, że skarga jest nieuzasadniona, gdyż dokumenty ze spraw prowadzonych przez niego na rzecz skarżących podmiotów były odbierane wcześniej zaś pozostałe były przesłane na adres nowego pełnomocnika Pokrzywdzonej. Ponadto Obwiniony wskazał, że części zapłaty za zakupiony pojazd dokonał gotówką, jednakże ze względu na zaufanie panujące we wzajemnych stosunkach nie zażądał on pokwitowania.

W dniu 21 listopada 2017 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w wydał postanowienie w przedmiocie wszczęcia dochodzenia, zaś w dniu 09 października 2018 r. wydał postanowienie o przedstawieniu Obwinionemu zarzutów, że

- 1) w w okresie od dnia 22.09.2017 r. pomimo wezwania zaniechał pełnego rozliczenia się z zakupu samochodu osobowego dokonanego w dniu 24 listopada 2016 r. od Pokrzywdzonego 2, na rzecz którego, jak i podmiotów z nim powiązanych świadczył pomoc prawną, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego ja i etycznego obowiązku dbania o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym oraz etycznego obowiązku unikania postępowania, które mogłoby zdyskredytować radcę prawnego w opinii publicznej lud podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego, tj. w sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 oraz 11 ust 2 KERP,

- 2) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej (...) Spółka z o.o. przeciwko Pokrzywdzonemu 1, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 3) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej Pokrzywdzonego 1 przeciwko (...) o zapłatę, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 4) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt dotyczących sprawy Pokrzywdzonego 2 przeciwko (...) Spółki z o.o. w sprawie zakazu konkurencji, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi

obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,

- 5) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt sprawy Pokrzywdzonego 1 przeciwko (...) – sprawa uszkodzonego lakieru samochodu (...), tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 6) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt sprawy sądowej przeciwko Pokrzywdzonemu 2 – sprawa rodzinna dotyczyła zgłoszonych wad sprzedanego samochodu, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 7) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci akt

spraw sądowych dotyczących nieprzyjętych mandatów karnych wystawionych na Pokrzywdzonego 2, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,

- 8) w w okresie co najmniej od 01 września 2017 r. nie zwrócił, pomimo żądania swoich mandantów, otrzymanych od nich dokumentów, powierzonych w toku prowadzonej współpracy w zakresie świadczonej pomocy prawnej, w postaci dokumentacji dotyczącej sprawy uszkodzonego samochodu Pokrzywdzonego 2 przez nieznanego sprawcę tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od klienta dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził, tj. w sprawie czynu 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 9) w w okresie od dnia 18 kwietnia 2016 r. do dnia 25 lipca 2018 r. pomimo przyjęcia w wypracowanej formule dokumentów niezbędnych do prowadzenia sprawy sądowej, od stałego klienta – Pokrzywdzonej, dotyczącej szkód w samochodach marki (...), nie powziął czynności zmierzających do zainicjowania postępowania sądowego w tych sprawach, pomimo informowania klienta o skierowaniu jeden ze spraw do Sądu, tj. naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, jak i etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych sumiennie, oraz z należyłą starannością uwzględniając profesjonalny charakter działania, tj. w

sprawie czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 KERP.

Obwiniony w czasie przesłuchania przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w w dniu 05 listopada 2018 r. wskazał, że na obecnym etapie sprawy odmawia złożenia wyjaśnień, zrozumiał postawione mu zarzuty oraz że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o ukaranie Obwinionego wpłynął do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w („OSD”) w dniu 28 grudnia 2018 r.

Po rozpoznaniu sprawy w dniu 25 lutego, 25 marca i 16 kwietnia 2019 r., w dniu 24 kwietnia 2019 r. zapadło orzeczenie, w którym OSD:

- 1) uznał Obwinionego za niewinnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt 1 wniosku o ukaranie,
- 2) uznał Obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 2 wniosku o ukaranie i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 3) uznał Obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 3 wniosku o ukaranie i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 4) uznał Obwinionego za niewinnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 4 wniosku o ukaranie,
- 5) uznał Obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 5 wniosku o ukaranie i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 6) uznał Obwinionego za niewinnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 6 wniosku o ukaranie,
- 7) uznał Obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 7 wniosku o ukaranie i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 8) uznał Obwinionego za niewinnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 8 wniosku o ukaranie,
- 9) uznał Obwinionego za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt. 9 wniosku o ukaranie i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 10) na podstawie art. 65¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych, kary orzeczone w pkt 1,3,4,5 i 8 połączył i orzekł karę łączną upomnienia,
- 11) obciążył Obwinionego kosztami postępowania w wysokości 3 000,00 zł na rzecz OIRP.

Obwiniony wniósł od powyższego orzeczenia odwołanie zaskarżając orzeczenie co pkt. 2,3,5,7 oraz 9 zarzucają mu naruszenie art. 46 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP, a także obrazę przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez pominięcie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadka, którego zeznania pozostawały istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Obwiniony wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części i uznanie go za niewinnego zarzucanych mu czynów ewentualnie o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Odwołanie zostało wniesione również przez pokrzywdzonych, którzy zaskarżyli orzeczenie OSD w części, tj. co do winy we wszystkich punktach uniewinniających (1,4,6,8) oraz co do kary we wszystkich punktach uznających winę obwinionego (2,3,5,7,9).

Na skutek wniesionych odwołań sprawa była rozpatrywana przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie („WSD”). Po rozpoznaniu sprawy w dniach 08 listopada 2019 r. oraz 20 sierpnia 2020 r., WSD utrzymał w mocy pkt 1 zaskarżonego orzeczenia, natomiast w pozostałym zakresie uchylił je i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. WSD uzasadniając wyrok przede wszystkim wskazał, że z uwagi na liczne uchybienia w gromadzeniu i ocenie materiału dowodowego przez sąd I instancji nie może on jednocześnie ocenić zasadności zarzucanych oskarżonemu czynów, jak też ustalić stopnia jego winy, w związku z czym konieczne jest przeprowadzenie na nowo postępowania przed OSD w całości co do punktów 2-9 niezależnie od tego, w których punktach orzeczenia obwiniony został uznany za winnego zarzucanych mu czynów.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy w dniu 27 kwietnia 2022 r., 6 czerwca 2022 r. i 4 lipca 2022 r. OSD orzeczeniem z dnia 04 lipca 2022 r.:

- 1) uznał Obwinionego **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 2** wniosku o ukaranie, tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 2) uznał Obwinionego **za niewinnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 3** wniosku o ukaranie, tj. tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
- 3) uznał Obwinionego **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 4** wniosku o ukaranie, tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust.

- 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
- 4) uznał Obwinionego **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 5** wniosku o ukaranie, tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
 - 5) uznał Obwinionego **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 6** wniosku o ukaranie, tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP i wymierzył za ten czyn karę upomnienia,
 - 6) uznał Obwinionego **za niewinnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 7** wniosku o ukaranie, tj. tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
 - 7) uznał Obwinionego **za niewinnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 8** wniosku o ukaranie, tj. tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP,
 - 8) uznał Obwinionego **za winnego** popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w **pkt. 9** wniosku o ukaranie, tj. czynu z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12 KERP i wymierzył za ten czyn karę nagany,
 - 9) na podstawie art. 65¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych, kary orzeczone w pkt 1,3,4,5 i 8 połączył i **wymierzył karę nagany**,
 - 10) obciążył Obwinionego kosztami postępowania w wysokości 3 000,00 zł na rzecz OIRP .

OSD w ramach przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez WSD przeprowadził na nowo postępowanie w zakresie pkt 2-9 wniosku o ukaranie, których przedmiotem co do zasady było niewydanie dokumentów pokrzywdzonym przez radcę prawnego, ale także niezainicjowania sprawy przez Obwinionego, mimo przyjęcia dokumentów.

Uzasadniając wyrok OSD wskazał, w zakresie ustalenia stanu faktycznego, że w ramach współpracy z pokrzywdzonymi podmiotami, Obwiniony rzadko otrzymywał oryginały dokumentów, albo innych szczegółowych danych, bowiem były one wysyłane głównie drogą elektroniczną (mailowo lub sms). Obwiniony miał decydować, kiedy

niezbędne są oryginały, a kiedy wystarczające kopie w postaci skanów lub zdjęć. Obwiniony nie kwitował odbioru dokumentów. Ponadto Obwinionemu nie zostało udzielone jedno pełnomocnictwo ogólne, ale zazwyczaj podpisywane były odrębne pełnomocnictwa procesowe. W dniu 25 lipca 2017 r. pokrzywdzeni skierowali do Obwinionego wiadomość email zawierającą oświadczenie w przedmiocie wypowiedzenia pełnomocnictwa. Jednocześnie zwrócili się – najpierw osobiście, następnie za pośrednictwem nowego pełnomocnika – o zwrot dokumentów. Obwiniony przekazał przesyłką poleconą część dokumentów. Do dnia orzekania przez OSD pozostała część dokumentów nie została zwrócona przez Obwinionego.

W zakresie poszczególnych czynów polegających na niezwróceniu przez Obwinionego dokumentów swoim mocodawcom, mających wypełniać znamiona czynu określonego w art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP, ustalił następujące fakty.

W sprawie z powództwa Rarytas sp. z o.o. przeciwko Pokrzywdzonemu 1, Pokrzywdzony 1 był początkowo reprezentowany przez innego radcę prawnego, jednakże to Obwiniony faktycznie zajmował się tą sprawą informował o jej przebiegu i wyniku. Obwiniony uzyskał ostatecznie pełnomocnictwo od Pokrzywdzonego 1 do reprezentowania go w tej sprawie i nie dokonał zwrotu akt sprawy wraz ze wszystkimi pismami procesowymi, w związku z czym wina Obwinionego w zakresie niewydania dokumentów w tej sprawie nie budzi wątpliwości.

W sprawie przeciwko (...) o zapłatę pokrzywdzeni nie byli w stanie wskazać w jakim sądzie toczyła się sprawa, pod jaką sygnaturą i jakie dokumenty zostały przekazane, a następnie nie zostały zwrócone przez Obwinionego, jak również nie byli w stanie wskazać nawet czy sprawa sądowa rzeczywiście się toczyła. Wobec braku dowodu na przekazanie Obwinionemu dokumentów OSD uznał, że nie można przypisać Obwinionemu winy w zakresie ich niezwrócenia.

W sprawie z powództwa Pokrzywdzonego 2 przeciwko (...) Spółce z o.o. nie ulegało wątpliwości, że Obwiniony prowadził korespondencję z byłym pracodawcą Pokrzywdzonego 2, w sprawie toczyło się postępowanie sądowe, a Pokrzywdzony 2 nie otrzymał zwrotu akt sprawy wraz ze wszystkimi pismami procesowymi, w związku z czym również nie budziła wątpliwości wina Obwinionego.

W sprawie Pokrzywdzonego 1 przeciwko Rosiak i Syn, dot. uszkodzonego lakieru samochodu (...), Obwiniony otrzymał dokumenty do sprawy w postaci świadectw

kontroli, zdjęć, gwarancji, w korespondencji mailowej do Pokrzywdzonego 1 wskazywał, że doszło do złożenia pozwu i termin rozprawy wyznaczono na 7 kwietnia. Pokrzywdzony 1 miał nie otrzymać żadnych pism w sprawie, w związku z czym OSD nie miał wątpliwości co do winy Obwinionego.

W „sprawie rodzinnej” Pokrzywdzonego 2 (dotyczącej wad sprzedanego samochodu), Pokrzywdzony 2 przekazywał Obwinionemu nakaz zapłaty wraz z pozwem i załącznikami, których kopię wykonał przed dokonaniem przekazania, jednak nie otrzymał zwrotu oryginałów dokumentów, w związku z czym – zważywszy na spójność i logiczność zeznań Pokrzywdzonego 2 – należało uznać Obwinionego za winnego w zakresie zarzucanego mu czynu.

W sprawie dotyczącej nieprzyjętych mandatów karnych wystawionych na Pokrzywdzonego 2, skarżący nie był w stanie wskazać w jakim sądzie toczyły się sprawy i w jakiej liczbie, ani kiedy były wydawane wyroki, jak również nie zostało wykazane aby Obwinionemu zostały przekazane jakiegokolwiek dokumenty, w związku z czym nie było możliwe przypisanie Obwinionemu winy.

W sprawie uszkodzonego samochodu Pokrzywdzonego 2 przez nieznanego sprawcę, Pokrzywdzony 2 również nie był w stanie wskazać kiedy i jakie dokumenty przekazywał Obwinionemu, a tym samym sprecyzować jakie dokumenty Obwiniony powinien był mu zwrócić, wobec czego OSD uznał za niemożliwe przypisanie Obwinionemu winy w zakresie niezwróconych dokumentów wobec braku dowodu na fakt ich przekazania.

W zakresie ostatniej ze wskazanych spraw, dot. dotyczącej szkód w samochodzie marki (...), ze spisu stanu spraw z korespondencji email wynikało, że pozew w sprawie został przez Obwinionego złożony, jednakże pismo Sądu Rejonowego w (...) wskazywało na fakt, że nie były prowadzone żadne sprawy w tym przedmiocie z powództwa któregośkolwiek z pokrzywdzonych podmiotów, co jednoznacznie wskazywało na przyjęcie sprawy przez Obwinionego oraz nieskierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego, a co za tym idzie – winę Obwinionego w zakresie popełnienia tego czynu.

OSD oceniając stan prawny, odwołując się do treści art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 6 i 46 KERP, wskazał, iż na radcy prawnym ciąży obowiązek wykonywania zawodu ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasady etyki radcy prawnego, etyczny obowiązek

wykonywania czynności zawodowych zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należytą starannością oraz etyczny obowiązek wykonywania czynności zawodowych rzetelnie, uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, a nadto radca prawny nie może odmówić wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego, na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od niego dokumentów oraz pism procesowych. OSD zwrócił również uwagę na znaczenia art. 11 KERP, kształtującego obowiązek dbania o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym oraz art. 12 KERP nakładający obowiązek wykonywania czynności sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania.

OSD nie miał wątpliwości, że Obwiniony dopuścił się naruszenia ustawowego obowiązku wykonywania zawodu radcy prawnego ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego, etycznego obowiązku wykonywania czynności zawodowych zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należytą starannością. Na skutek żądań klienta radca prawny powinien wydać całą dokumentację w sprawie po jej prawomocnym zakończeniu. Analiza materiału dowodowego, wskazującego na fakt prowadzenia przez Obwinionego na rzecz pokrzywdzonych podmiotów szeregu spraw i niewydania im dokumentów po zakończonej współpracy oraz późniejsza jego ocena, doprowadziły OSD do przekonania, że Obwiniony dopuścił się częściowo zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych. OSD, biorąc pod uwagę, że większość dokumentów dotyczyła prawomocnie zakończonych spraw lub takich co do których nie toczyły się żadne postępowania i miały miejsce na długo przed zakończeniem współpracy pomiędzy Obwinionym a pokrzywdzonymi, zdecydował się na wymierzenie najłagodniejszej kary za czyny polegające na niezwróceniu dokumentów, tj. kary upomnienia. OSD uznał natomiast za stosowne wymierzenie surowszej kary w zakresie czynu polegającego na niezłożeniu pozwu w sądzie, mimo uprzedniego poinformowania klienta, że faktycznie dokonał takich czynności, bowiem mógł on swoim działaniem narazić klienta na szkodę.

Obwiniony pismem z dnia 18 sierpnia 2022 r. wniósł odwołanie od powyższego orzeczenia, zaskarżając je w części co do pkt 1,3,4,5 i 8 zarzucając mu:

- 1) prowadzenie sprawy pomimo nierozpoznania skargi kasacyjnej złożonej przez pełnomocnika obwinionego do Sądu Najwyższego przez sąd w rozumieniu przepisów Konstytucji RP,
- 2) obrazę przepisów prawa materialnego poprzez naruszenie art. 64 ust. 1 zw. z art. 3 ust 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP poprzez przyjęcie, że obowiązek z tej normy wypływający dotyczy posiadanych przez obwinionego elektronicznych kopii dokumentów, a zatem nieotrzymanych od klienta dokumentów, co stanowi rozszerzającą wykładnię przepisów niedopuszczalną w odpowiedzialności dyscyplinarnej, co więcej opisanie znamion czynu zabronionego niezgodnie z treścią przepisu, gdyż zgodnie z zasadami etyki radcy prawnego, radca prawny nie może odmówić wydania klientowi dokumentów oraz pism procesowych, co zakłada sytuację gdy radca prawny posiada takie dokumenty, lecz odmawia ich zwrotu, w sytuacji gdy Obwiniony wskazał, że dokumentów takich nie posiada, gdyż w części zostały one wydane wcześniej, po ich zakończeniu a w części nigdy nie przybrały postaci dokumentów, lecz wyłącznie elektronicznych na dysku twardym komputera, co przemawia za brakiem spełnienia znamion czynu zabronionego,
- 3) nieprawidłowy opis zarzucanych czynów poprzez przyjęcie, iż jak wynika z treści orzeczenia stanowiły one czyny trwałe, podczas gdy w ocenie Obwinionego są to czyny incydentalne o skutkach trwałych, co za tym idzie początek przedawnienia ich karalności nastąpił w czasie niewykonywania wezwania do wydania dokumentów w wyznaczonym terminie, czyli przedawniły się w lipcu 2022 r. skutkiem czego doszło do naruszenia art. 70 ustawy o radcach prawnych oraz art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 § 1 k.k.,
- 4) nieprawidłowy opis czynu określonego w pkt 8 zarzutu, poprzez przyjęcie, iż jak wynika z niego obwiniony nie powziął czynności dotyczących zleconego mu zadania w okresie od dnia 18 kwietnia 2016 r. do dnia 25 lipca 2018 r. w sytuacji gdy pokrzywdzony wypowiedział mu wszelkie zlecenia o pełnomocnictwa w dniu 25 lipca 2017 r. skutkiem czego doszło do przedawnienia karalności czynu zabronionego w dniu 25 lipca 2022 r.
- 5) naruszenie zasady *in dubio pro reo*, w związku z czym wniósł o umorzenie postępowania wobec przedawnienia karalności czynów objętych zarzutem, zmianę orzeczenia w zaskarżonej części i uznanie go za niewinnego zarzucanych mu czynów

oraz ewentualne uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając swoje stanowisko Obwiniony wskazał, że pomimo tego, iż postępowanie toczyło się ponownie pokrzywdzeni nie potrafili wskazać jakich dokumentów nie otrzymali od Obwinionego, posługując się jedynie umowną listą spraw stanowiącą listę zapisów na dysku komputera, zaś okoliczność, że w systemie zapisywania na dysku dokumentów istniał katalog pewnej nazwie, nie oznacza wcale, że sprawa taka posiada swój realny substrat np. w postaci teczki. Sprawy przekazywane Obwinionemu były wyłącznie zapisami na dysku komputera i Obwiniony posiadał wyłącznie cyfrowe kopie dokumentów, zaś odpowiedzialności przewidzianej w art. 46 KERP nie może podlegać radca prawny, który otrzymał od klienta wyłącznie elektroniczne kopie dokumentów, które przechowuje wyłącznie w formie zapisów na dysku lub który nie wydaje dokumentów bowiem zostały one wydane wcześniej, zgubione lub zniszczone. Obwiniony wskazała nadto, że na żądanie pełnomocnika pokrzywdzonych wydał dokumenty, w posiadaniu których się znajdował, a część również w trakcie postępowania. Obwiniony podkreślił, że pozycje na liście spraw mają charakter hasłowy i nie odpowiadają pojęciu sprawy rozumieniu sprawy procesowej. Ponadto Obwiniony wskazał, że OSD nieprawidłowo przyjął, że zarzucane mu czyny mają charakter czynów trwałych, tj. polegają na istnieniu stanu naruszenia przez cały okres nieczynienia, tzn. że stan deliktu trwa od dnia wezwania i będzie trwał nadal, co prowadzi do przyjęcia, że delikt ten nigdy nie ulegnie przedawnieniu ścigania, mimo że jakiegokolwiek niewydanie dokumentów stanowi jednorazowe działanie, bowiem delikt, którego znamiona takie działanie wypełnia polegać ma nie na niewydaniu dokumentów, ale na odmowie ich wydania.

Od przedmiotowego orzeczenia odwołanie wniósł również pełnomocnik pokrzywdzonych, zaskarżając je w części:

- a) co do winy: we wszystkich punktach uniewinniających Obwinionego od stawianych mu zarzutów tj. pkt. 3, 7, 8 opisanych we wniosku o ukaranie, a które znajdują się odpowiednio w punktach: 2, 6, 7 orzeczenia w zakresie, w jakim OSD uznał obwinionego za niewinnego popełnienia opisanych przewinień dyscyplinarnych,
- b) co do kary: we wszystkich punktach uznających winę Obwinionego tj. pkt. 2, 4, 5, 6, opisanych we wniosku o ukaranie, które znajdują się odpowiednio w punktach 1, 3, 4, 5, 8 orzeczenia co do kary, tj. w zakresie w jakim uznając winę Obwinionego

za popełnienie opisanych przewinień dyscyplinarnych OSD wymierzył Obwinionemu za 4 opisane czyny karę upomnienia, za jeden karę nagany i wymierzając obwinionemu łączną karę nagany i tym samym zaskarżył pkt. 9 rozstrzygnięcia co do kary łącznej nagany i na podstawie art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. zarzucił orzeczeniu:

1. niezebrańie w sposób prawidłowy materiału dowodowego sprawy poprzez zaniechanie (mimo wytycznych orzeczenia WSD) dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z dokumentów w postaci skarg na działalność Obwinionego, orzeczeń sądów dyscyplinarnych w tym zakresie, co w istocie spowodowało nierozpoznanie istoty sprawy,
2. rażące naruszenie art. 276 k.k. poprzez jego niezastosowanie a w konsekwencji pominięcie, że czyny zarzucane Obwinionemu w punktach 2-9 wniosku o ukaranie stanowią przestępstwo, a tym samym nie sposób przyjąć, by zarzucane obwinionemu przewinienia dyscyplinarne stanowiły naruszenie mniejszej wagi mogące skutkować ukaraniem go najłagodniejszą z kar z art. 65 ust. 1 pkt. 1 ustawy o radca prawnych tj. karę upomnienia oraz co do jednego czynu karę nagany,
3. na podstawie art. 438 pkt. 4 k.p.k. rażąca niewspółmierność kary orzeczonej za przewinienia dyscyplinarne Obwinionego w stosunku do społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez Obwinionego, jak również w relacji do celów, jakie kara powinna spełniać w zakresie prewencji szczególnej oraz społecznego oddziaływania, co do których obwiniony został uznany za winnego, a polegającą na orzeczeniu kary niewspółmiernie niskiej do dokonanych czynów przez radcę prawnego. Waga, zakres, częstotliwość naruszeń oraz skutki tychże naruszeń w sferze interesów i praw pokrzywdzonych, jak również dotychczasowa postawa radcy prawnego uzasadniają wniosek o orzeczenie surowszej kary, tj. pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, względnie jego zawieszenia na okres 5 lat,
4. zarzut naruszenia art. 424 § 2 k.p.k., bowiem w uzasadnieniu wyroku OSD nie przytoczył okoliczności, które miał na względzie przy wymiarze kary, nadto całkowicie pominął dotychczasową karalność obwinionego, zakres oraz ilość skarg, które dotychczas w ramach wykonywania zawodu radcy prawnego wpłynęły na oskarżonego, a które to OSD całkowicie pominął, a przede wszystkim zaniechał wypełnieniu obowiązku w zakresie gromadzenia materiału dowodowego poprzez

zaniechanie włączenia w poczet materiału dowodowego sprawy pełnych akt osobowych obwinionego,

5. art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 oraz 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, oraz w zw. z art. 6 i 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, poprzez błędne przyjęcie, iż Obwiniony nie jest winny stawianego mu zarzutu niezwrócenia – pomimo wezwań – otrzymanych od swoich uprzednich Mandantów – pokrzywdzonych dokumentów, a powierzonych mu w toku prowadzonej współpracy w postaci:

- 1) akt dotyczących sprawy (...) o zapłatę;
- 2) akt dotyczących spraw nieprzyjętych mandatów karnych wystawionych na Pokrzywdzonego 2,
- 3) akt dotyczących sprawy, która miała zostać wniesiona przez obwinionego do sądu powszechnego, tj. sprawy Pokrzywdzonego 2, a dotyczącej uszkodzenia jego samochodu przez nieznanego sprawcę, której biegu sądowego obwiniony nie nadał, choć pokrzywdzony sam ustalił dane sprawcy i przekazał je wraz z pełną dokumentacją obwinionemu,

6. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 64 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP skutkujących błędnym przejęciem, że obowiązek zwrotu dokumentów dotyczy tylko ich oryginałów, choć prawidłowa analiza przywołanego przepisu wskazuje, że obowiązek ten dotyczy wszelkich dokumentów przekazanych radcy prawnemu niezależnie od tego czy został ten dokument przekazany w oryginale czy też jedynie w kopii,

7. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie art. 4 i 410 K.p.k. w zw. z art. 5 § 2 K.p.k. poprzez nierozważenie w sposób należyty i nieuwzględnienie wszystkich istotnych okoliczności niniejszej sprawy, w tym w szczególności zeznań świadków oraz pokrzywdzonych i w konsekwencji:

- 1) pominięcie, że Obwiniony zobowiązany został do wszczęcia postępowania sądowego w sprawie kolizji Pokrzywdzonego 2 - ze sprawcą, który zbiegł z miejsca zdarzenia, a którego skarżący sam ustalił i dane te przekazał Obwinionemu i w tym celu zostały mu przekazane pełne dokumenty w oryginale, czego Obwiniony nie uczynił narażając pokrzywdzonego na szkodę finansową jak również pominięcie, że Obwiniony zobowiązany został przez Pokrzywdzonego 2 do założenia spraw przeciwko sprawcy,

2) pominięcie, że Pokrzywdzony 2 nie był w posiadaniu ani kopii ani oryginałów dokumentów, a dotyczących spraw sądowych związanych z nieprzyjętymi przez niego mandatami karnymi, jak również sprawy oznaczonej jako sprawa kolizji pojazdu ze sprawcą, który zbiegł z miejsca zdarzenia, bowiem nie zwrócił ich mu Obwiniony na jego żądanie, zaś pokrzywdzony był w posiadaniu jedynie zdjęć wyroków w sprawach mandatów, które wykonał samodzielnie w trakcie toczących się spraw, a które to sprawy prowadził obwiniony jako obrońca i mimo zakończenia ich na korzyść Pokrzywdzonego 2 żadnej dokumentacji w tych sprawach nie zwrócił i w tym zakresie pomijając dodatkowo fakt, że pełna dokumentacja jest w wyłącznym posiadaniu Obwinionego jako obrońcy w sprawach nieprzyjętych mandatów Tożsamy zarzut skierowany jest do zarzutu dotyczącego niezwrócenia dokumentacji dotyczącej kolizji.

- które to powyższe zarzuty jednocześnie uprawniają co stwierdzenia, że Sąd I instancji naruszył zawartą w art. 5 § 2 K.p.k. zasadę rozstrzygania niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego, ponieważ w świetle całości materiału dowodowego nie zaistniały żadne wątpliwości co do faktu, iż Obwiniony dopuścił się popełnienia wszystkich zarzucanych mu czynów, zaś sposób ich popełnienia oraz premedytacja, z jaką wprowadzał pokrzywdzonych w błąd tak co do faktu m.in. skutecznego złożenia pozwów w sądzie (które to przerywałyby bieg przedawnienia) zasługują na szczególne piętnowanie, bowiem tym zachowaniem doprowadził on do powstania realnej szkody majątkowej, której to poszkodowani nie są już w stanie odzyskać z uwagi na upływ terminów przedawnień we wszystkich sprawach, co do których o złożeniu pozwów do sądów zapewniał Obwiniony,

8. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic zasady swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w świetle zasad prawidłowego rozumowania, logiki i doświadczenia życiowego, w szczególności wyjaśnień Obwinionego, zeznań świadków skutkujące uznaniem, iż co do części zarzutów stawianych obwinionemu treść zeznań pokrzywdzonych jest prawdziwa i zasługuje na uwzględnienie zaś co do części już — z nieznanymi odwołującemu powodów — OSD odmawia prawdziwości oraz wiarygodności, a które to ostatecznie potwierdzają zasadność wszystkich stawianych Obwinionemu zarzutów, podczas gdy rzetelna analiza zeznań świadków, dokumentów oraz wyjaśnień Obwinionego branych zarówno pod uwagę oddzielnie, jak i w połączeniu wniosków z nich

wyływających, nie daje realnej podstawy do uniewinnienia Obwinionego od któregokolwiek ze stawianych mu zarzutów co więcej wszystkie te dowody jako w całości w pełni korespondujące ze sobą i wzajemnie spójne wykluczają możliwość dokonania kategorycznej oceny co do braku winy i sprawstwa Obwinionego co do części stawianych mu zarzutów,

9. obrazę przepisów prawa materialnego poprzez przyjęcie, że Obwiniony nie dopuścił się zarzucanych mu w punktach: 3, 7,8 czynów (numeracja wg wniosku o ukaranie),
10. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie wybiórczej oceny materiału a przede wszystkim oparciu rozstrzygnięcia na niepełnym materiale dowodowym w tym w szczególności niedopuszczenie dowodu z pełnych akt Obwinionego, w tym w szczególności zgromadzonych przez rzecznika dyscyplinarnego oraz OSD akt toczących się, jak również zakończonych już spraw przeciwko Obwinionemu, jak również skarg, które do rzecznika dyscyplinarnego na działania Obwinionego w ogóle wpłynęły, a które to wpłynęły na błędną ocenę zachowania Obwinionego przy wymierzeniu mu kary.

Nadto odwołujący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z pełnej dokumentacji osobowej Obwinionego, a znajdującej się w okręgowej Izbie Radców Prawnych w i w OSD w , w tym w szczególności co do wszystkich postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przeciwko niemu, informacji o wszystkich karach na niego nałożonych za dopuszczenie się przewinień dyscyplinarnych, ilości oraz rodzajów skarg zgłaszanych na działalność Obwinionego, w tym co do daty oraz treści zarzutów, (celem określenia warunków oraz właściwości osobistych Obwinionego, jego karalności, sposobu zachowania się) potwierdzających zasadność stanowiska i argumentacji pokrzywdzonych zawartych w odwołaniu oraz jednocześnie dowodzących błędności rozstrzygnięcia we wskazanym zakresie Sądu Dyscyplinarnego, w tym w szczególności co do kary.

Mając na względzie podniesione powyżej zarzuty odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

- 1) w pkt. 2, 6, 7 (numeracja z sentencji orzeczenia, wniosek zaś skierowany przeciwko czynom, od których został uniewinniony) poprzez uznanie Obwinionego za winnego stawianych mu wszystkich zarzutów i wymierzenie mu z tego tytułu kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego albo kary

zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 5 lat, zaś w pkt. 1, 3, 4, 5, 8 oraz 9 (numeracja z sentencji orzeczenia, wniosek zaś skierowany co do wymierzonej kary za czyny, co do których został uznany za winnego) co do kary poprzez orzeczenie za każde z przewinień kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego albo zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 5 lat,

- 2) względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania sprawy.

Uzasadniając powyższe odwołujący wskazał na bogaty materiał dowodowego naprowadzony przez skarżących, wysoką szkodliwość oraz naganności czynów mimo czego Obwiniony został uniewinniony co do 3 stawianych mu zarzutów, zaś w pozostałym zakresie wymierzono mu rażąco niską i niewspółmierną do stopnia zawinień karę. Odwołujący uznał w zakresie zarzutów dotyczących czynów co do których obwiniony został uniewinniony wystąpienie dualizmu po stronie OSD, który to z jednej strony w całości przyjął zeznania i oświadczenia pokrzywdzonych za prawdziwe, podkreślając przy tym fakt wyczerpującego podawania wszelkich okoliczności towarzyszących sprawie podkreślając ich prawdziwość, z drugiej zaś strony bez żadnej logicznej i przekonującej argumentacji stwierdził, że nie są one wystarczające do przypisania winy za wszystkie czyny z tego względu, że: skarżący nie byli w stanie podać jakie dokumenty przekazali w sprawie (choć sąd całkowicie pominął m.in. w tym zakresie znaczny upływ czasu, a który to w sposób oczywisty wpływa na niemożność odtworzenia tak szczegółowych informacji) nadto, że skoro sprawy karne związane z odmową przyjęcia mandatów przez Pokrzywdzonego 2 są zakończone, a Pokrzywdzony 2 nie przekazał korespondencji mailowej, z której wynikałoby przekazanie dokumentów Obwinionemu – choć w aktach sprawy zostały złożone wydruki fotokopii samych wyroków, a które w oryginale posiada Obwiniony, to brak jest dowodów na przekazanie dokumentów w tych sprawach Obwinionemu. Odwołujący uznał to twierdzenie za całkowicie oderwane od realiów sprawy, bowiem po wejściu sprawy na drogę sądową jedynym adresatem sądowej korespondencji był Obwiniony, a co za tym idzie nie mogło dojść do nieudowodnienia przekazania dokumentacji przez Pokrzywdzonego 2. Odwołujący po raz kolejny Podkreślił, że Obwiniony nie wydał, mimo wezwań pokrzywdzonych oraz ich nowego pełnomocnika powierzonych mu dokumentów: tak w oryginale, jak również kserokopii przekazanych mu dokumentów, w związku z wypowiedzeniem stosunku pełnomocnictwa oraz mimo

kierowanych do niego różnego rodzaju wezwań nie podejmował żadnego kontaktu i pozostawał całkowicie bierny. Odwołujący ocenił zachowanie Obwinionego jako cechujące się niespotykaną w dzisiejszych czasach arogancją, butą oraz doprowadzające do powstania realnych szkód majątkowych w mieniu pokrzywdzonych (roszczenia, które przysługiwały poszkodowanym wobec podmiotów trzecich uległy przedawnieniu), przy czym wiedzę o fakcie (fakcie przedawnienia i niezłożenia przez Obwinionego pozwów w zleconych sprawach) w istocie pokrzywdzeni powzięli dopiero w trakcie toczącego się przed OSD postępowaniem. Zdaniem odwołującego Obwiniony nie tylko nie przyznawał się do winy w trakcie toczącego się postępowania, ale również uniemożliwiał poszkodowanym uzyskanie wiarygodnych danych co stało się z przedmiotowymi dokumentami. Odwołujący zaznaczył, że OSD pominął fakt wyrządzenia przez Obwinionego szkody materialnej, jej rozmiar oraz to, że wskutek zachowania Obwinionego pokrzywdzeni zostali pozbawieni realnej możliwości dochodzenia swoich praw, co godzi w godność urzędu oraz funkcji, którą ma pełnić. Odwołujący podkreślił wagę art. 46 KERP związanego z wykonywaniem czynności zawodowych z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, jako normy penalizującej już sam czyn polegający na niewydaniu dokumentów, przy czym przepis ten przy tym w żaden sposób nie różnicuje zachowania sprawczego uzależniając go np. od wydania tylko oryginałów dokumentów. Odwołujący również uznał za zasadne zaakcentowanie tego, że OSD nie zbadał dotychczasowej karalności Obwinionego. W dalszej części Obwiniony szeroko argumentował również za wymierzeniem Obwinionemu najsurowszej kary w postaci wydalenia z zawodu.

Po rozpoznaniu sprawy na skutek odwołań Obwinionego oraz pełnomocnika pokrzywdzonych w dniu 16 lutego 2023 r. WSD zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w miejsce orzeczonych kar upomnienia wymierzył karę pieniężną w wysokości po 4 000,00 zł (zmiana pkt 1, 3, 4 i 5 wyroku), w związku z czym orzeczone kary pieniężne połączył i wymierzył łączną karę w wysokości 15 000,00 zł, a ponadto uchylił pkt 8 orzeczenia i umorzył postępowanie w tym zakresie, orzekł o zakazie sprawowania przez Obwinionego patronatu na okres czterech lat oraz zasądził od Obwinionego koszty postępowania odwoławczego w wysokości 1 800,00 zł.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie obydwie apelacje zasługiwały jedynie na częściowe uwzględnienie, przy czym apelacja pełnomocnika pokrzywdzonych zasługiwała na uwzględnienie w stopniu wyższym.

Odnosząc się chronologicznie do zarzutów podnoszonych względem orzeczenia OSD należy wskazać, że zarzut prowadzenia sprawy pomimo nierozpoznania złożonej przez pełnomocnika Obwinionego skargi kasacyjnej przez sąd był całkowicie chybiony. Kasacja w przedmiotowej sprawie była niedopuszczalna w świetle art. 519 k.p.k., która to niedopuszczalność rozciąga się również na postępowanie dyscyplinarne. Skarga kasacyjna może być bowiem wniesiona od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, co nie miało miejsca w przedmiotowym postępowaniu. Kasacja była zatem niedopuszczalna z mocy ustawy. Wniesienie przedmiotowego środka odwoławczego, który na tym etapie sprawy w istocie Obwinionemu nie przysługiwał, nie tamowało ponownego rozpoznania sprawy przez OSD. Sąd nie widział zatem żadnej potrzeby głębszego pochylenia się nad tym zarzutem, jak również badania statusu sądu rozpoznającego skargę kasacyjną Obwinionego. Nie miało to bowiem żadnego znaczenia w tej sprawie.

Nie miał słuszności Obwiniony w zakresie w jakim stwierdził obrazę przepisów prawa materialnego poprzez naruszenie art. 64 ust. 1 zw. z art. 3 ust 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 46 KERP. Należałoby podzielić zdanie Obwinionego gdyby istotnie był on w posiadaniu jakichkolwiek dokumentów wyłącznie w takiej formie, która uniemożliwiałaby uczynienia zadość żądaniom pokrzywdzonych. Trzeba jednak mieć na uwadze, że OSD zastosował normy KERP po dokonaniu stosownych ustaleń faktycznych w sprawie. Nie można tracić z pola widzenia, że OSD przeprowadzając postępowanie dowodowe ustalił, w których sprawach doszło do przekazania dokumentów na rzecz Obwinionego, jakie dokumenty nie zostały przez Obwinionego zwrócone, czy sprawa była rzeczywiście prowadzona przez Obwinionego i na jakim etapie została zakończona. OSD dało wyraz prawidłowego rozumienia zastosowanych przepisów prawa materialnego, uniewinniając Obwinionego co do spraw gdzie nie doszło do niewątpliwego ustalenia, że Obwiniony był w posiadaniu dokumentów, których zwrotu pokrzywdzeni mogliby oczekiwać w świetle art. 46 KERP (co również stanowi o nietrafności zarzutu naruszenia zasady procesowej nakazującej rozstrzygnięcie wszelkich wątpliwości na korzyść oskarżonego). Sąd związany ustaleniami w tym zakresie, nie widział podstaw do uznania, że zostały popełnione

błędy w zakresie zastosowanego prawa materialnego, zwłaszcza że Obwiniony nie podniósł żadnych zarzutów co do ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji.

O ile Sąd nie podzielił stanowiska Obwinionego co do nieprawidłowego co do zasady opisu zarzucanych czynów, o tyle przychylił się do jego stanowiska, że czyn określony w pkt 8 wniosku o ukaranie Obwiniony mógł popełnić najpóźniej w dniu 25 lipca 2017 r., bowiem po tej dacie nie legitymował się on już żadnym pełnomocnictwem, które byłoby mu udzielone przez któregokolwiek z pokrzywdzonych i tym samym uprawniało, a w zasadzie zobowiązywało go do działania w ich imieniu i na ich rzecz. Z uwagi na powyższe należało zatem uznać, że w świetle art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, z uwagi na upływ pięcioletniego terminu istotnie doszło do przedawnienia karalności przedmiotowego czynu i na podstawie art. 17 § 1 pkt. 6 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt. 1 ustawy o radcach prawnych orzec o uchyleniu pkt 8 zaskarżonego orzeczenia oraz o umorzeniu postępowania w tym zakresie, tj. tak jak w wyroku.

Odnosnie do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika pokrzywdzonych, należy przede wszystkim wskazać, że Sąd podziela je częściowo w zakresie, w którym zarzucono OSD błędy w zakresie przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz – poniekąd związane z tym uchybieniem – zastosowanie rażąco niewspółmiernie niskiej kary. Z uwagi na podniesione zarzuty Sąd odwoławczy z urzędu wystąpił do OIRP w o wskazanie postępowań dyscyplinarnych, które toczyły się przeciwko Obwinionemu, wraz z udostępnieniem treści zapadłych orzeczeń. I tak Sąd ustalił, że na dzień orzekania nie były prowadzone żadne postępowania przygotowawcze dotyczące Obwinionego, jednakże w przeszłości był już karany dyscyplinarnie – karą upomnienia przez OSD w dniu 05 listopada 2012 r. (sygn. akt. D/OSD/9/2012), karą upomnienia przez OSD w dniu 16 maja 2019 r. (sygn. akt D/OSD/43/18), utrzymaną w mocy przez WSD w dniu 24 stycznia 2020 r. (sygn. akt WO-192/19). Mając zatem na uwadze nie tylko wagę popełnionych przez Obwinionego deliktów dyscyplinarnych, ale również dotychczasowy przebieg kariery zawodowej Obwinionego oraz jego postawę względem obowiązujących go jako radcę prawnego norm etyki zawodowej, należało przychylić się do stanowiska pełnomocnika pokrzywdzonych co do zbyt niskiego wymiaru orzeczonych kar. Nie sposób przychylić się jednak do stanowiska skarżącego, jakoby OSD akceptował zachowanie Obwinionego. Należy wskazać, że w świetle art. 65 ustawy o radcach prawnych do katalogu kar dyscyplinarnych, które można zastosować wobec

radcy prawnego, zaliczają się: 1) upomnienie, 2) nagana, 3) kara pieniężna, 4) zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas od trzech miesięcy do pięciu lat, 5) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Nie jest zatem uprawnione czynienie insynuacji pod adresem sądu dyscyplinarnego, że w sytuacji uznania radcy prawnego za winnego i zastosowania wobec niego jednej z przywołanych kar w istocie pochwała on działania obwinionego, zwłaszcza że ostatecznie zastosowana kara łączna w postaci kary nagany pociąga za sobą dalej idący skutek w postaci utraty biernego prawa wyborczego do organu samorządu radców prawnych na czas 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia (tak samo jak orzeczona przez sąd odwoławczy kara pieniężna). Z pojęciem każdej kary dyscyplinarnej wiąże się element potępienia karanego zachowania (zob. W. Koziulewicz, 2. Kary dyscyplinarne [w:] Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy, Warszawa 2016.). Nie ulega natomiast wątpliwości, że element ten ulega odpowiedniemu stopniowaniu. Katalog kar, jako ułożony w kolejności od kary najłagodniejszej do najsurowszej ma ustaloną hierarchię, w ramach której każda z tych kar ma inny ciężar dolegliwości związany z jej zastosowaniem. OSD, decydując się na wymierzenie najłagodniejszej z kar w zakresie czynów polegających na niezwróceniu pokrzywdzonym dokumentów, podkreślił, że wziął pod uwagę, iż większość dokumentów dotyczyła prawomocnie zakończonych spraw lub takich co do których nie toczyły się żadne postępowania i miały miejsce na długo przed zakończeniem współpracy pomiędzy Obwinionym a pokrzywdzonymi. W typowych warunkach jednorazowego sprzeniewierzenia się zasadom etyki radcy prawnego być może dopuszczalne byłoby, przy uwzględnieniu powołanych przez OSD okoliczności, zastosowanie najłagodniejszej z sankcji w postaci upomnienia, jako kary adekwatnej do ciężaru popełnionego czynu i stopnia winy. Jednakże dotychczasowe postawa Obwinionego, który nie mogąc poszczycić się nienagannym – w świetle zasad etyki – postępowaniem, dopuszcza się kolejnych deliktów dyscyplinarnych, nakazuje powziąć daleko idące wątpliwości co do tego, że zastosowanie tak łagodnej kary spełni jej wychowawczy cel i przede wszystkim zapobiegnie w przyszłości ewentualnym konfliktom Obwinionego z obowiązującymi go regułami wyrażonymi w KERP. Głównie z tego względu Sąd zdecydował się na zaostrenie kar orzeczonych względem Obwinionego, wymierzając mu karę pieniężną po 4 000,00 zł za każdy z czynów, co do których został uznany za winnego. Zatem za zasadny został uznany zarzut podniesiony przez skarżącego w pkt 3-4. Skarżący słusznie zauważył, że orzeczona kara nie

spełniałyby stawianych jej celów w zakresie prewencji szczególnej oraz społecznego oddziaływania i zachodzi potrzeba orzeczenia kary surowszej. Nie mógł jednak przy tym przychylić się Sąd do zastosowania wnioskowanej przez odwołującego kary pozbawienia Obwinionego prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, jako kary zbyt restrykcyjnej, zarezerwowanej jedynie dla najcięższych gatunkowo przewinień dyscyplinarnych, a za takie nie mogą zostać uznane delikty, których dopuścił się Obwiniony (por. orzeczenie WSD z dnia 17 kwietnia 2019 r., WO-22/19). Mając jednak na uwadze argumentację pełnomocnika pokrzywdzonych, Sąd na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy o radcach prawnych, orzekł w stosunku do Obwinionego zakaz wykonywania patronatu na okres trzech lat. Przy ustalaniu wymiaru kary Sąd wziął pod uwagę przepisy art. 65¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym w razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne przewinienia, a następnie karę łączną.

W pozostałym zakresie działania OSD co do ustalenia stanu faktycznego Sąd uznaje za prawidłowe. Fakty związane z każdym z czynów będących przedmiotem orzekania w niniejszej sprawie nie wzbudziły wątpliwości Sądu, który podziela ustalenia OSD w tym zakresie. Sąd za właściwe uznaje rozstrzygnięcia w zakresie czynów, co do których Obwiniony został uznany za niewinnego i z aprobatą przyjmuje działania sądu *meriti*, który niedające się usunąć w tym zakresie wątpliwości rozstrzygnął na korzyść Obwinionego. Aktualne w tym zakresie pozostają również rozważania Sądu, które poczynił przy ocenie zarzutów podnoszonych bezpośrednio przez Obwinionego. Z tego też względu za całkowicie chybione należało uznać zarzuty z pkt. 5-10.

W dalszej kolejności Sąd uznał za niecelowe głębsze pochylenia się nad zarzutami dotyczącymi czynu opisanego w pkt 9 wniosku o ukaranie, gdyż ze względu na przywołaną już argumentację przede wszystkim doszło do przedawnienia karalności tego czynu. Wszelkie dywagacje w tym przedmiocie Sąd uznaje zatem za bezprzedmiotowe wobec umorzenia postępowania w tym zakresie. Za całkowicie nietrafiony Sąd uznał natomiast zarzut naruszenia art. 276 k.k. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy OSD jest jedynie sądem dyscyplinarnym i nie jest uprawniony do stosowania swoistych norm materialnych prawa karnego, zwłaszcza, iż o popełnieniu przestępstwa przesądza jedynie prawomocne orzeczenie sądu karnego, co nie zostało ustalone w przedmiotowym postępowaniu.

O kosztach postępowania dyscyplinarnego Sąd orzekł na podstawie art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych, w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz § 3 ust. 2 uchwały nr 86/IX/2015 w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, ustalając wysokość kosztów na kwotę 1 800,00 zł i z uwagi na ukaranie Obwinionego obciążył go nimi w całości.